

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	Æsken Græsvangen 125 8381 Tilst
Dagtilbuddets navn	Tilst dagtilbud
Titel på deltagere på mødet	Pædagogisk leder Dagtilbudsleder Medarbejderrepræsentanter Observatør(er) fra lederteam Pædagogisk vejleder Forældrerepræsentant og medlem af forældreråd Tilsynskonsulent fra PUF, Børn og Unge
Dato for tilsynsmødet	16. maj 2024

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten	3
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	4
Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner	4
Det sproglige læringsmiljø.....	6
Forældresamarbejde.....	7
Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten.....	8
Ramme for det uvildige tilsyn	9

Denne tilsynsrapport er udarbejdet på baggrund af et lovpligtigt uvildigt tilsyn. Det uvildige tilsyn gennemføres af en dagtilbudskonsulent fra Børn og Unge i Aarhus Kommune. Man kan læse mere om tilsynsprocessen i bilaget bagerst i tilsynsrapporten eller på kommunens hjemmeside.

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

Den samlede vurdering af kvaliteten i forbindelse med det uvildige tilsyn er: juster praksis.

På baggrund af observationer, baggrundsdata og drøftelser vurderes, at der i Æsken arbejdes intentionelt med at skabe læringsmiljøer, som kan understøtte børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det vurderes samtidig, at der er behov for nogle justeringer på nogle af de områder tilsynet fokuserer på, med henblik på at den pædagogiske praksis bliver mere jævn og i højere grad rammer alle børns behov.

Vurderingen tager afsæt i nedenstående opsamling, som udfoldes yderligere i selve rapporten.

Der tegnes et billede af et hus, hvor børnene generelt tilgås varmt og venligt, der gives fysisk varme og omsorg og der ses tegn på trykke børn og positive relationer. Personalet gør sig tilgængelige for børnene. Opmærksomhed på børneperspektivet ses, bl.a. i at personalet i høj grad følger børnenes spor og afstemmer respektfuldt ift. børnene i invitationer til deltagelse og rummelighed ift. børns præferencer. Der ses god understøttelse af barn, som har udfordringer, og behov for at "oversætte" for at kunne deltage i fællesskabet. Der ses forskelle i tilgangen blandt medarbejdere i interaktion med børnene, ligesom overgange i nogen grad kan styrkes og har potentiale til at inddrage børnene mere. Det sproglige læringsmiljø viser mange eksempler på hensigtsmæssig og understøttende praksis, dog lidt ujævnt på tværs af personale. Praksis ift. sprogvurdering mangler tydelig systematik ift. at gennemføre og følge op, således savnes et solidt datamæssigt fundament for tilrettelæggelse af pædagogikken. Endelig tegnes et billede et forældresamarbejde, som er velfungerende, men kan blive mere inddragende og mere understøttende ift. børnefællesskabet.

Ledelse og medarbejdere kan i forbindelse med det anmeldte tilsynsmøde gøre rede for de bagvedliggende intentioner ift. tilrettelæggelse af læringsmiljøerne omkring den set praksis. Indtrykket er, at de griber og reflekterer over de udviklingspotentialer og perspektiver, som kommer frem i samtalen pba. observations- og baggrundsdata.

På baggrund af tilsynet anbefales:

- Arbejde med en fælles tilgang i interaktion og understøttelse af interaktioner imellem børn (alle børn, al personale) Overvej disponering af de forskellige personaleressourcer.
- Fokus på at styrke overgange, så de fungerer godt for alle børn. Se på potentialet i at inddrage børnene mere i forberedelse af rutiner.
- At styrke afdelingens dokumentations- og evalueringskultur ved at skabe systematisk rum for – og prioritering af - faglig refleksion / sparring og videndeling på tværs af huset. Mere fokus på systematik i opfølgning "OM" børnene, herunder omsætning af data fra sprogvurderinger, så indsatserne passer til børnenes behov og samtidig giver bedre mulighed for et konkret og inddragende forældresamarbejde.

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner

Vurdering af kvaliteten af børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner i forbindelse med det uvildige tilsyn er: juster praksis

1. Konklusioner fra observationen

Børnene tilgås varmt, venligt og respektfuldt, og der gives fysisk varme og omsorg. Der ses tegn på at børnene er trygge, og at børn og personale kan lide at være sammen. Personalet fordeler sig og gør sig tilgængelige for børnene. Der ses stor opmærksomhed på børneperspektivet, bl.a. ved at personalet ofte følger børnenes spor og afstemmer respektfuldt ift. børnene, f.eks. omkring invitationer til deltagelse. I samling får børn f.eks. lov at være med på sin egen måde eller trække sig lidt. Det fungerer godt at børns intentioner og ansigtsudtryk "oversættes", f.eks. ved konflikter og at der sættes ord på hvad andre børn har brug for. Der ses positiv og behagelig vejledning, med føling for, om børnene "er med". Der interageres med børn under fri leg, understøttende. Børn ses meget optagede i leg. Børn inddrages i oprydning og rammerne giver børnene mulighed for indflydelse med afsæt i deres interesser og præferencer, eks. samlingens indhold. Der peges på opmærksomheder særligt i relation til organisering. F.eks. en bedre fordeling af personaleressourcen, hvor det bl.a. ses at det er svært at dække alle børns behov når én voksen går ud med 5 børn som spreder sig ud og et af børnene har brug for tæt følgeskab. Børnehavebørnene kan inddrages mere i forberedelse af rutinerne. Overgange fungerer normalt godt, dog opstår lidt trængsel på badeværelset hvilket udfordrer nogle børn. Der sættes i mindre grad ord på det, som sker børnene imellem, her kan være endnu mere fokus på f.eks. at oversætte ansigtsudtryk. Endelig peges på forskelle mellem medarbejdere ift. faktorer i interaktionen, f.eks. tydelighed i mimik, dvs. kvaliteten bliver lidt ujævn.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Billedet fra observation i både børnehave og vuggestue genkendes af ledelse og medarbejdere. Bl.a. nærværet og et roligt miljø. Det er noget, afdelingen har arbejdet med og oplever det er kommet langt. Den sete praksis spejler pædagogiske intentioner. F.eks. er det et bevidst valg at arbejde i to små grupper i samling i vuggestuen, i stedet for én stor, for at kunne differentiere og ramme alles behov bedre. Ledelse og faglig vejleder bemærker et stærkt fokus på, hvad de enkelte børn og børnegruppen kalder på, forud for struktur – mere opmærksomhed på følelsesmæssig regulering, at afstemme sig til børnene, hvilket opleves at fungere godt i praksis.

Der lægges vægt på at inddrage børn og give indflydelse. Desuden koordinering så man kan "sende videre til et roligt nervesystem". Samtidig genkendes at det kan være vanskeligt altid at få skabt en god fordeling af voksne. Ift. nogle børn som har brug for en særlig indsats, kan det være svært.

På flere områder observeres forskel i tilgangen blandt medarbejdere i interaktion med børnene. Vejledning af nye medarbejdere er i fokus og ses i løbende praksis hvor der koordineres. Der peges på, at det er et dilemma i praksis, når man er meget optaget af at følge børnenes initiativer og justerer sig meget hertil og vil tale mindst muligt hen over hovedet på børnene, samtidig med at der skal ske meget koordination. Vi taler i den forbindelse om pædagogisk leders rolle ift. intro til vigtige tilgange / forventninger til praksis.

Vi drøfter betydningen af tilgængelighed, bredt set, og potentiale der kan være i at tilføre flere, eller mere varierede materialer, f.eks. ude på legepladsen. Dette ses i sammenhæng til at arbejde med afsæt i et børneperspektiv og inddrage deres ønsker med de til- og fravalg der gøres ift. hvad der er tilgængeligt. Det foreslås, at temakasser kunne medvirke til at skabe variation og mulighed for at udvikle legene endnu mere. Temaarbejde har tidligere har været mere fremtrædende og at der var mange kvaliteter i det. Det bemærkes at der ses et spændingsfelt imellem at bibeholde de nærværende øjeblikke og samtidig forberede noget – og invitere børnene ind i det.

Vi taler om afdelingens arbejde med at understøtte at alle børns deltagelse i børnefællesskabet. Det bemærkes, at organiseringerne kan understøtte det bedre, f.eks. lave "ladestation". Der arbejdes med overleveringer blandt personalet i overgange, brug af faglig vejleder, kollegial sparring, krav-reducering. Vi taler om, på hvilke måder personalet har mulighed for at være nysgerrig på egen og hinandens praksis og hjælpe med nye perspektiver, når noget udfordrer. Det fremgår, at der ikke er formaliserede rum på tværs af huset pt. Det sker mere uformelt.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det vurderes, at afdelingen arbejder relevant og intentionelt med fokus på børneperspektiv, børnefællesskab og deltagelsesmuligheder for alle børn, herunder børn i sårbare / udsatte positioner. Det vurderes samtidig, at afdelingen skal justere praksis ift. dele af praksis med henblik på at praksis bliver mere jævn og til gavn for alle børn. Det anbefales at:

- Holde fast den meget nærværende og positive måde at møde børnene på – og gør den fælles ved at dele praksis og onboarde nye medarbejdere i vigtige metoder og tilgange
- Styrke overgange, med henblik på at de fungerer godt for alle børn. Inddrag børnene i forberedelse af rutinerne – vær forberedt på det næste og giv mulighed for at de deltager i at finde ting frem
- Understøtte interaktioner mellem børn mere, sæt flere ord på (alle medarbejdere, alle børn)

Vurdering af kvaliteten af de sproglige læringsmiljøer i forbindelse med det uvildige tilsyn er juster praksis**1. Konklusioner fra observationen**

I observationerne ses, at personalet på tværs af vuggestue og børnehave benytter specifikt sprog, bl.a. har fokus på at benævne mennesker, ting steder mv. Der ses fine eksempler på samtaler, der tager afsæt i det, børnene er optaget af, i både leg, aktivitet og rutiner, særligt måltidet ses mange nærværende samtaler. Personalet besvarer børns kommunikation positivt og opmuntrer til at tale mere. Der iagttages samtaler, som rækker ud over her og nu, f.eks. om børns tidligere oplevelser. Der ses eks. på engageret og inddragende læsning, hvor personalet viser stor interesse for bøger. Der ses eks. på tematisk sammenhæng mellem materialer, bøger og børnenes egne produktioner. Opmærksomheder på baggrund af observationerne er bl.a., at skabe bedre balance mellem at tale og lytte – så børn får mere tid til at svare. Der kan være mere aktiv involvering af skriftsproget (børnehave). Der ses forskel på, hvordan og i hvilken grad personale er sprogunderstøttende, dvs. børn møder noget forskelligt. Samtaler er generelt ikke lange med mange turtagninger. Bøger er i nogen grad tilgængelige, men ikke for alle børn.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Den beskrevne praksis genkendes. At der sættes mange ord på og der tales meget. Vi drøfter potentialer i at skabe en mere jævn praksis til gavn for alle børn, bl.a. at medarbejderne får samme viden, tilgang og praksis, og tilgængelighed af bøger. Desuden taler vi om organiseringsformers betydning for at gøre det muligt at være nærværende og skabe længere samtaler (gruppestørrelse, antal børn pr. voksen inde/ude).

Vi drøfter afdelingens vurderingspraksis med afsæt i sprogvurderingsdata fra Hjernen og Hjertet. Ikke alle børn har fået foretaget sprogvurdering. Nogle er aldrig vurderet, andre uden for obligatoriske tidsvindue. Der laves ikke opfølgende vurdering. Det konstateres fra medarbejdere og ledelse selv, at der mangler en systematisk praksis for arbejde med sprogvurdering og følge op på data. Afdelingen vil omstrukturere arbejdet. Vi taler om muligheden for at inddrage sprogvejleder, og at en kommende struktur på tværs af dagtilbuddet med to sprogansvarlige pædagoger pr. hus kan være en løftestang. Ledelsen tilkendegiver at Æsken generelt kan blive meget mere struktureret ift. tid "OM" børnene (f.eks. vurderinger, handleplaner) bl.a. ved at skabe tydeligere rammer og bruge disse, så personalet i højere grad prioriterer de opgaver på lige fod med opgaver sammen med børnene. Det er en forudsætning for at praksis kan være datainformeret og justeret ift. børnegruppens behov.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Tilsynet vurderer, at der ses praksis med potentiale til at understøtte børnenes sproglige udvikling. Praksis er imidlertid ujævn, mindre systematisk og kommer ikke helt alle børn til gavn. Det anbefales:

- Etabler bedre systematik for i arbejdet med sprogvurderinger (gennemføre og følge op), med henblik på en mere datainformeret praksis som muliggør evaluering og konkret inddragelse af forældre.
- Sæt fælles fagligt fokus på at styrke samtalekvaliteten - længere samtaler med flere turtagninger + at give tid og vente på barnet svar.
- Gør flere bøger tilgængelige for alle børn.

Vurdering af kvaliteten af forældresamarbejde i forbindelse med det uvildige tilsyn er juster praksis**1. På hvilke måder arbejdes der med forældresamarbejdet i afdelingen?**

Der samarbejdes i Æsken med forældrene både formelt, gennem forældreråd og -bestyrelse, i faste samtaler, og uformelt i den daglige kommunikation. Æsken beskriver at arbejde med "...udgangspunkt i den enkelte families behov og livssituation". Der lægges vægt på tæt kommunikation og lydhørhed med børnene i centrum. En tryk og tillidsfuld relation betones som et vigtigt fundament for arbejdet med barnet. Der arbejdes konkret med at formidle positive fortællinger om barnet i den løbende dialog. Forældre italesættes som "eksperter på barnet" og "de vigtigste aktører i barnets udvikling og trivsel". Evaluering af den pædagogiske læreplan viser, at der tidligere fokus på arbejdet med personalets relationelle kompetence i forhold til forældrene, herunder kontaktformer og følelsesmæssige reaktioner (med afsæt i data Potentialeprofilen.)

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Både forældre, ledelse og medarbejdere oplever et godt forældresamarbejde. Forældre betoner desuden, at personalet har et godt samarbejde – hvilke opleves behageligt som forældre. Forældrerepræsentanten tilkendegiver, at børn og forældre bliver mødt differentieret og med blik for kulturelle traditioner / forskelligheder som er betydningsfulde for barn og forældre. F.eks. Ramadan italesættes for børnegruppen, hvad der er betydningsfuldt for det enkelte barn og dets familie. Samme ift. børn som har særlige behov.

Ifølge dagtilbudsledelsen er tilkendegivelsen fra forældrerådet, at forældre oplever sig set og inddraget og at der desuden er god tilgængelighed for en snak, når der er brug for det. Arbejde med video- og praksiseksempler har givet rigtig god mening for forældrerådet. Der sættes pris på det konkrete indblik i praksis. Det tilkendegives, at forældre ønsker flere billeder på Intra, som giver indblik i eget barns hverdag og oplevelser.

Æsken har en plan om på kommende p-møde at arbejde med styrket forældreinddragelse. Ud fra et ønske om at blive bedre til inddragelsen omkring det enkelte barn, og at flere forældre føler sig som en del af Æsken og det store børnefællesskab. Det opleves, at det kan være svært med opbakningen til arrangementer mm.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Data fra tilsynet tegner tilsammen et billede af et velfungerende forældresamarbejde, som kan justeres ift. at være mere inddragende til gavn for børnene. Anbefalinger på baggrund af tilsynet vil således være at:

- Holde fast i en positiv og differentieret tilgang til samarbejdet ift. alle børn/forældre.
- Styrke forældreinddragelsen nysgerrigt, med afsæt i nuværende praksis: Hvad fungerer godt – og for hvem? Reflekter sammen over, hvad kan der være brug for, for at nå alle forældre i en oplevelse af at kunne deltage, bakke op og opleve mening i at understøtte det store børnefællesskab.

Bilag 1

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsætter i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes

deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne er certificerede i at foretage observationer med ITERS-3 og ECERS-3. Dagtilbudsledelsen har gennemgået et læringsforløb, som klæder dem på til at observere med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af uddannede konsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis sammen med medarbejdere i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagernes egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagernes refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsat for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.